Preiļu un Līvānu novadus ekspedīcijā apmeklēs LU pētnieki

Folklorā ieinteresēti Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes studenti kopā ar mutvārdu vēstures pētniekiem 1. jūlijā profesores Janīnas Kursītes vadībā dosies tradicionālās kultūras un mutvārdu vēstures ekspedīcijā uz Latgali – Līvānu un Preiļu novadiem, kas jau būs pētnieku otrā ekspedīcija šajā vietā.

Pērnā gada vasarā ekspedīcijas darbs noritēja pamatā Līvānu novada Rudzātu un Turku pagastos, kā arī Preiļu novada Saunas pagastā, uzklausot iedzīvotāju dzīvesstāstus un caur tiem izzinot vēsturi, tradīcijas, dzīves prasmes un vērtības.

Šogad ekspedīcijas dalībnieki no 1. līdz 6. jūlijam bez jau iepazītajiem pagastiem darbosies arī Preiļu novada Aizkalnes un Pelēču pagastos, kā arī Līvānu novada Jersikas, Rožupes un Sutru pagastos.

Ekspedīcijas mērķis ir izveidot paliekošu vērtību – grāmatu «Starp Preiļiem un Līvāniem», kas stāstīs par šiem abiem novadiem, kurus mazliet senākā pagātnē vienoja atrašanās vienā – Preiļu – rajonā.

Preiļu un Līvānu novados aktīvi un sekmīgi darbojas virkne folkloras kopu. Saunas pagastā vien tādu ir trīs – «Golūda» un «Dzeipuriņš» Smelteros un 1953. gadā dibinātais etnogrāfiskais ansamblis «Naktineica» Prīkuļos. Savukārt Līvānu novada Turku pagasts slavens ar Turku sievām, bet Līvāni – ar «Ceiruleiti». Pērnā gada ekspedīcijas laikā studentiem izdevās sadziedāties ar vietējām folkloras kopām sirsnīgā koncertā.

Šī gada sadziedāšanās ieplānota 4. jūlijā plkst. 19.00 Saunas pagasta Salas pamatskolā, uz kuru aicina ikvienu.

Ekspedīcijas dalībnieki ir Latvijas Universitātes (LU) zinātnieki (folkloristi Janīna Kursīte, Ingus Barovskis, Jolanta Stauga, etnomuzikologs Valdis Muktupāvels, sociologes un mutvārdu vēstures pētnieces Baiba Bela, Ginta Elksne, antropoloģe Ilze Mileiko, antropoloģe un fotogrāfe Elīna Kursīte), tradicionālajā kultūrā ieinteresēti doktoranti, maģistranti, bakalauri, kā arī vēsturnieka Roberta Ķipura vadītie Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma audzēkņi, kas ekspedīcijā veiks videofilmēšanu.

LU folkloristu ekspedīcijām šogad aprit apaļi 20 gadi. Kopš 1999. gada mācībspēki, līdzņemot studentus, ir pabijuši Alsungas, Dundagas, Kuldīgas, Nīcas, Rucavas, Salduš novados Kurzemē, Valkas novadā pie vidzemniekiem, Bauskas novadā Zemgalē, arī Sunākstes, Seces un Viesītes pagastos Sēlijā, vairākas reizes Latgalē (Dagdas, Daugavpils, Kārsavas, Vārkavas novadi). Balstoties ekspedīcijās pieredzētajā, tapuši arī vairāki rakstu krājumi. Īpaši ražīgi bijuši pēdējie gadi – 2018. gada nogalē iznāca grāmata «Daugavpils novads: vietas vērtība», bet 2017. gadā – «Diždundaga. Apcerējumi par Dundagas novadu».

Ekspedīcijā iesaistītie pateicas visiem, kas ir uzticējuši savus stāstus, kā arī Preiļu un Līvānu novadu domēm un pagastu pārvaldēm, kas ekspedīciju atbalstīja pērn.

Ekspedīcija notiek ar Latvijas Universitātes, Valsts kultūrkapitāla fonda un Latgales kultūras programmas finansiālu atbalstu, informē LU Humanitāro zinātņu fakultātes pārstāve Jolanta Stauga.